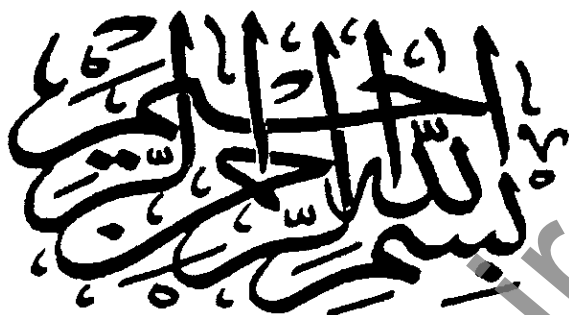

حسابداری قراردادهای بلند مدت پیمانکاری

محمد علی شیرازی پور

(کارشناس ارشد حسابداری)

مجتبی نصیری

(کارشناس ارشد حسابداری)

T_B

سرشناسه	:	شیرازی پور، محمدعلی، ۱۳۶۵ -
عنوان و نام پدیدآور	:	حسابداری قراردادهای بلند مدت پیمانکاری / محمدعلی شیرازی پور، مجتبی نصیری.
مشخصات نشر	:	تهران: تایماز، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	:	۲۰۱ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	:	978-600-6776-55-2
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
موضوع	:	پیمانکاری -- حسابداری
شناسه افزوده	:	نصیری، مجتبی، ۱۳۶۴ -
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۲ ش ۹ پ / ۴۸۶ HF۵۶
رده بندی دیویی	:	۶۵۷/۸۶
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۱۷۸۱۴۱

انتشارات تایماز

حسابداری قراردادهای بلند مدت پیمانکاری

ناشر:	تایماز
مؤلف:	محمدعلی شیرازی پور - مجتبی نصیری
حروفچینی:	محمد علی شیرازی پور
طراحی روی جلد:	مجتبی نصیری
مدیر اجرایی:	مجید باشعور
نوبت چاپ:	اول ۱۳۹۲
چاپ و صحافی:	تایماز
شمارگان:	۳۰۰
قیمت:	۷۰۰۰۰ ریال
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۶۷۷۶-۵۵-۲
www.taymazbook.ir حق چاپ محفوظ و متعلق به انتشارات تایماز می باشد. TB	

آدرس: تهران - میدان انقلاب - خیابان کارگر جنوبی - ابتدای خیابان روانمهر - پلاک ۱۵۸ - طبقه ۳ - صندوق پستی: تهران ۱۳۱۴۵-۶۴۸
 تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۰۲۷۴۴ - تلفکس: ۰۲۱-۶۶۹۷۲۰۵۴ - همراه: ۰۹۱۹۸۲۴۹۴۴۴ ایمیل: taymazpub@yahoo.com

تقدیم به روان پاک پدر و مادر و تقدیم به برادران و خواهرانم که
در تمامی مراحل زندگی پشتیبان من بوده‌اند.

۲.ع.ش

تقدیم به حامیان خستگی ناپذیرم از آغاز تا پایان ...

پدر فداکارم، مادر مهربانم

۲.ن

مقدمه نویسنده

تدوین مطالبی درباره نحوه حسابداری انواع فعالیت‌های اقتصادی از یک سو، بر دانش پیرامون و امروزین حسابداری متکی و از سوی دیگر، با شرایط خاص، عرف تجاری و قوانین حاکم بر فعالیت‌های اقتصادی در ایران منطبق باشد، یکی از زمینه‌های ضروری پژوهشی است که می‌تواند کاربرد روش‌های پیچیده حسابداری را آسان ساخته و در عین حال خدمات حسابداری در سطوح مختلف را کارآمدتر نماید. علاوه بر این، پژوهش‌هایی از این دست، امکانات گسترش رواج و فراگیری، اصول و ضوابط حرفه‌ای را افزایش داده و کار حسابداری واحدهای تجاری را در مجموع بهبود می‌بخشد امروزه مؤسسات عمومی و خصوصی اجرای عملیاتی نظیر: راه سازی، سد سازی، احداث ساختمان، تاسیسات، کشتی سازی، هواپیما سازی و ساخت قطعات پیچیده وسایل و تجهیزات را با انعقاد پیمان به مؤسسات پیمانکاری واگذار می‌کنند. نوشته پیش رو با هدف ارائه یک روش منسجم و کاربردی جهت نگهداری حساب‌ها، شناسایی و اندازه گیری سود عملیات پیمانکاری و تهیه صورت‌های مالی مؤسسات پیمانکاری در کشورمان نگارش شده است. اینجانب لازم می‌دانم از اساتید گرانقدر جناب آقای دکتر معین‌الدین، آقای جابری نسب و آقای مصدقی که بدون راهنمایی‌های ایشان نگارش این نوشته میسر نبود قدردانی نمایم.

شیرازی پور

بهار ۱۳۹۲

فهرست مطالب

- فصل اول عملیات پیمانکاری..... ۱
- ۱- ارکان اصلی عملیات پانکاری..... ۲
- ۲- انواع قراردادهای پیمانکاری..... ۴
- ۳- مراحل اجرای طرح و انجام عملیات پیمانکار..... ۵
- ۴- مرحله اول: مطالعات مقدماتی یا اولیه طرح..... ۵
- ۴-۱- مطالعات شناسایی طرح..... ۶
- ۴-۲- تهیه طرح مقدماتی..... ۶
- ۵- مرحله دوم: مطالعات تفصیلی طرح..... ۷
- ۵-۱- تهیه نقشه‌ها و مشخصات اجرایی طرح..... ۷
- ۵-۲- تکثیر اسناد و مدارک مناقصه..... ۸
- ۶- مرحله سوم: انجام مناقصه و نظارت..... ۸
- ۷- مرحله ۴: اجرای طرح..... ۸
- ۷-۱- ارجاع کار به پیمانکار..... ۸
- ۷-۲- دعوت از پیمانکاران برای انجام طرح..... ۸

- ۷-۳- تسلیم قیمت پیشنهادی و ضمانت نامه شرکت در مناقصه ۱۰
- ۷-۴- انتخاب پیمانکار ۱۰
- ۸- انعقاد قرارداد با پیمانکار ۱۱
- ۸-۱- ضمانت نامه انجام تعهدات ۱۱
- ۸-۲- تنظیم قرارداد پیمانکاری ۱۲
- ۸-۳- تسلیم ضمانت نامه پیش پرداخت ۱۴
- ۸-۴- پیش پرداخت و ترتیب واریز آن ۱۴
- ۹- عملیات اجرایی ۱۶
- ۹-۱- تحویل، تاسیس و تجهیز کارگاه ۱۶
- ۹-۲- تخصیص تنخواه گردان به کارگاه ۱۷
- ۹-۳- مخارج دوره اجرای طرح ۱۷
- ۹-۴- مخارج اجرای طرح به وسیله کارگاه ۱۸
- ۹-۵- مخارج اجرای طرح به وسیله دفتر مرکزی ۱۸
- ۱۰- تنظیم صورت وضعیت کارهای انجام شده ۱۹
- ۱۱- تحویل موقت ۲۹

۱۱-۱- برچیدن کارگاه.....	۲۹
۱۱-۲- ابطال ضمانت نامه انجام تعهدات.....	۳۰
۱۱-۳- ابطال ضمانت نامه پیش پرداخت.....	۳۰
۱۱-۴- تهیه صورت وضعیت قطعی.....	۳۰
۱۱-۵- تهیه صورتحساب قطعی.....	۳۱
۱۱-۶- تعیین سود پیمان و بهای تمام شده دارای تکمیل شده.....	۳۲
۱۱-۷- استرداد نصف سپرده حسن انجام کار.....	۳۲
۱۱-۸- بهره برداری و نگهداری عملیات موضوع پیمان.....	۳۲
۱۲- تحویل قطعی.....	۳۳
۱۲-۱- استرداد نصف دیگر سپرده حسن انجام کار.....	۳۳
فصل دوم ثبت عملیات مالی قراردادهای بلند مدت پیمانکاری.....	۳۵
۱- مقدمه.....	۳۶
۲- مخارج قبل از انعقاد قرارداد.....	۳۶
۳- مخارج پیمان در طول اجرای طرح.....	۳۷
۴- نحوه انتساب مخارج تامین مالی.....	۴۱

- ۴۳.....۵- مرحله اول: مخارج مقدماتی طرح
- ۴۳.....۶- مرحله دوم: انجام مطالعات تفصیلی طرح
- ۴۴.....۷- مرحله سوم: انجام مناقصه و نظارت
- ۴۴.....۸- مرحله چهارم: اجرای طرح
- ۴۵.....۸-۱- ارجاع کار به پیمانکار
- ۵۱.....۸-۲- انعقاد قرارداد با پیمانکار
- ۵۱.....۸-۲-۱- اخذ ضمانت نامه حسن انجام تعهدات
- ۵۴.....۸-۲-۲- تنظیم قرارداد پیمانکاری
- ۵۵.....۸-۲-۳- ابطال ضمانت نامه شرکت در مناقصه
- ۵۶.....۸-۲-۴- تسلیم ضمانت نامه پیش پرداخت
- ۵۸.....۸-۲-۵- تادیه پیش پرداخت
- ۵۹.....۸-۳- عملیات اجرایی
- ۵۹.....۸-۳-۱- ایجاد کارگاه
- ۶۱.....۸-۳-۲- تخصیص تنخواه گردان به کارگاه
- ۶۲.....۸-۳-۳- مخارج اجرای طرح

- ۸-۳-۴- مخارج اجرای طرح به وسیله کارگاه..... ۶۲
- ۸-۳-۵- مخارج اجرای طرح به وسیله دفتر مرکزی..... ۶۵
- ۸-۴-۴- تنظیم صورت وضعیت موقت کارها..... ۶۷
- ۸-۴-۱- پرداخت وجه صورت وضعیت کارها..... ۷۰
- ۸-۵-۵- تحویل موقت..... ۷۶
- ۸-۵-۱- برچیدن کارگاه..... ۷۶
- ۸-۵-۲- ابطال ضمانت نامه حسن انجام تعهدات..... ۷۶
- ۸-۵-۳- ابطال ضمانت نامه پیش پرداخت..... ۷۹
- ۸-۵-۴- تهیه صورت وضعیت قطعی..... ۸۰
- ۸-۵-۵- تهیه صورتحساب قطعی پیمان..... ۸۱
- ۸-۵-۶- تعیین سود پیمان و بهای تمام شده دارایی تکمیل شده..... ۸۱
- ۸-۵-۷- استرداد نصف سپرده حسن انجام کار..... ۸۳
- ۸-۵-۸- بهره برداری و هزینه نگهداری عملیات موضوع پیمان..... ۸۶
- ۸-۶-۶- تحویل قطعی..... ۸۶
- ۸-۶-۱- استرداد نصف دیگر سپرده حسن انجام کار..... ۸۷

فصل سوم روش های متداول شناسایی سود پیمانکاری.....	۸۹
۱- شناسایی درآمد.....	۹۰
۲- روش کار تکمیل شده.....	۹۰
۱-۲- شناسایی سود در روش کار تکمیل شده.....	۹۲
۳- روش درصد پیشرفت کار.....	۹۵
۱-۳- محاسبه درصد پیشرفت کار.....	۹۹
۲-۳- محاسبه درآمد، هزینه و سود ناخالص دوره جاری پیمان در روش هزینه- هزینه.....	۱۰۰
۳-۳- زیان در روش پیشرفت کار.....	۱۱۵
۴- نحوه محاسبه سود و مالیات علی الراس.....	۱۲۴
۵- تغییر رویه حسابداری.....	۱۲۵
۶- ذخیره لازم برای زیان های قابل پیش بینی.....	۱۲۵
۷- نحوه محاسبه پرداخت دستمزد کارگران و سرپرستان کارگاه.....	۱۲۷
۸- نحوه محاسبه استهلاک اموال، ماشین آلات و تجهیزات.....	۱۳۰
۹- گزارش حساب های پیمان در صورت های مالی.....	۱۳۲
۱۰- نحوه محاسبه و ارائه مبالغ در صورت های مالی.....	۱۴۱

۱۰-۱-۱۰- نحوه ارائه درآمد و هزینه.....	۱۴۱
۱۰-۱-۱۰- درآمد پیمان.....	۱۴۱
۱۰-۱-۲- هزینه پیمان.....	۱۴۱
۱۰-۱-۳- صورت سود و زیان.....	۱۴۲
۱۰-۲- محاسبه و ارائه اقلام مربوط در ترازنامه.....	۱۴۲
۱۰-۲-۱- حساب‌های دریافتی- مبلغ دریافتی پیمان‌ها.....	۱۴۲
۱۰-۲-۲- پیمان در جریان پیشرفت و ذخیره برآوردی.....	۱۴۳
۱۰-۲-۳- سایر حساب‌ها و اسناد دریافتی.....	۱۴۳
۱۰-۲-۴- ترازنامه شرکت.....	۱۴۴
فصل چهارم تعدیل آحاد بها پیمان.....	۱۴۷
۱- مقدمه.....	۱۴۸
۲- تعاریف.....	۱۴۸
پرسش‌ها و مسایل.....	۱۶۹